

An impressionistic painting of a beach scene. The sky is a mix of light blue and white, with visible brushstrokes. The sea is a deep, textured green. In the foreground, a sandy beach is depicted with yellow and white tones, interspersed with dark, shadowy areas. A small, dark, overturned boat or structure is propped up on the right side of the beach. To its left, a small, simple wooden structure stands on the sand. The overall style is expressive and textured, characteristic of E. O. Backlund's work.

Som vänd
MOT VÄSTER HORIZONT

E O BACKLUND

Det förflutna omger mig
och jag har det jag behöver.

Tony Judt i *Minneshärbärgen*, 2010

Ett litet förord – till låns

”Det finns en startpunkt i skrivandet som är skrivandet självt. En formuleringsglädje, njutningen i att hitta exakt rätt ord för en beskrivning. Ett ögonblick då ingenting annat spelar någon roll.

Det är där det börjar: i lusten, i blicken. Här är världen, och jag ser den.
Här är jag, en del av världen, och jag kan fästa den på papper.

Det är inte en lek med ord, det är att sätta ord på tillvaron och på så vis skapa eller omskapa den.”

Elin Boardy i EFTERORD till Det skrivande livet av Annie Dillard

Inrop

Som extranummer spelades
den skönaste sonaten.

Den var på lösa strängar,
de fyra,

där stråken sätter gränsen:

ett enda långt arpeggio
för bara högra handen,

där vänster hand får vila,
befriad ifrån krav från kromatiken
att locka fram oändligt antal toner.

Naturen bjuder enbart upp
kring dessa fyra,

till sorglöshet.

Till dans på lösa strängar.

Mysterium

Att vara
konsthantverkare i språk,
en bard, en komponist, poet

med råvaran från livets alla ljud
och toner -

och allt från melodiken.

Då sång kan komma som
naturlig följd, en melodi,

med klang och tonfall i en röst,
nyanser.

Mysterium.

Lägg därtill en syntax –
det blir mirakel.

Så länkas vi.

Mysterium.

Sång

Vad är en sång?

– En dikt som har förpackats
i musik

är svaret från en
vemsomhelst på gatan,

som tror att melodin
och harmoniken är det som

musan gett åt mänskligheten
till livklädnad och mantel
åt poemen.

Hur orätt, när i verkligheten –
med rytm och ordens dans

i serpentiner –
en dikt ju *är* musik

helt utan toner.

Passacaglia

Bland musikens alla
teman och passager
finns en särling –

passacaglian.

Som nasirens hederslöfte,
obönhörlig i sin
konsekvens,

ristas in i sinnet,

outplånlig basso ostinato.

Envis grund med
lugn och löfte,
hederslöfte.

Särskilt när den stora tersen
blir dess slut,

dess Amen.

Melodik

Och varje enskild melodi:

en märklig företeelse,
en del av universum,

en ny berättelse, helt ny,
med underbara språng
och kast,

som tar sig in
i varje skrymsle –

i grunden utan slut.

Så är musiken,
omgiven av ikoner,

på väg till Evigheten –
helt utan slut.

Omvälvande.
Omstörtande.

Ingripande.
Livgivande.

Musiken

Och toner flödar hela tiden,
de flyter samman till ett stort

continuum, en Stor Berättelse,
med kletschmer eller fåbodtrall.

Det finns ett musikaliskt
ordförråd.

Och däribland:

Det Sköna, där man kan finna
hemiolers dans.

Och därav en celest, den Eviga.

Och allt besläktat,
men brutalt i delar,
sen Lucifer stal med sig några toner

när han föll.

Med dålig framgång dock:
med djävulsrock och metal,
den viktlösa musiken.

Där började förströelsens
förbannelse.

Förförelse.

Tonsättarna

En samlingsplats,
ett särskilt rum för gynnade,
för musici.

De sitter lågt, längs väggarna,
en del just under fönster

för att få luft, en gnutta
då och då,

och för att kunna se
utöver vidderna – och lyssna.

Och inte många sidoblickar,

men allas ögon riktade
mot rummets centrum,
kallat JSB,

och där ses också S-DS.

Och allra första tonen tar
Cecilia.

Och vännen Olivier har ställt sin bur
på golvet, de älskade fåglarna,
les oisaeux aimés,

för akustikens skull.

Till tidens ände.

Dikter

Måste vara drabbande,
dikterna.

Drabbande.

Fastna. Minnas. Gräva.

Odling tankar, nya tankar,
udda tankar,

överklivningar
till verkligheten,

till det kommande,
tillkommande.

Till aningar.

Pladdret har sitt eget mål,
sitt öde:

Gravfält.

22 sept 19

Två aspekter

Väl inlemmad
i det mogna

livet

såg jag bara två
aspekter:

En som handlar om
ett möte – eller möten –
flera vägar, valens mångfald.

En som handlar om
ett tvång – att släppa taget –

och dess motsats:

att ta spjärn.

Sept 13

Resten

Och koncentriskt
krymper världen:

Minnets tunna
tillväxtzoner –
under barken –

blir allt mindre
urskiljbara.

Minnet kallas mognad.

Tjärfylld kärna – arvet –
oförändrad kvar

för stammens spänst
och styrka.

Uppenbarelse

En nåd:
Att stå så högt
att horisonten blir en rundel,

den linje som man ser
från utsiktstorn,

en synrand.

Och runtomkring
ett antal världar,
i relation till hur man står.

Oändligt, utan gräns.

Och ändå är det speciellt
med den i väster,
se sol gå ned:

den sanna bilden av
rannsakan.

Men vänd dig runt
och låt din blick flanera.

Vi glömmet lätt:
en rundel är vår horisont.

Helt runtomkring:
ett *antal* världar –

många.

Epifania.

5 jan 18

Stjärnorna

En samling folk,
ett tragiskt lag
med stora egon –

tidsmarkör?

Vad är det annars?

En vaudeville?
Nej knappast.

Så likt det är
den stora festen

hos Belsassar.

Tekel.

10 mars 01

Mene tekel

Evighetens krassa Mene Tekel.

Nåden räcker, sägs det,

men hur skall den
kunna räcka

för det allra största brottet:

våldtäkten på
Skaparns intentioner?

Du är vägd på en våg,
men befunden för lätt.

Mene, mene tekel.

Tekel.

31 mars 01

Datorn

Den kan ju varken
älska eller hata
och inte heller be

om nåd.

Att visa den respekt
är snarast pinsamt,
nej, ödesdigert.

AI: Utfattig, själlös.

Och *var* är snilleblixten?
Syns den i algoritmen?

Idéerna?

Och sköna konsten –
konsterna –
i synnerhet musiken,

tonsatt av en maskin?

Maskin.

27 jan 19

Mobilsamtal

Tänk,

att tala med en annan
oplanerat – snarast störd –

det är vad som
allt som oftast

drabbar oavsiktligt hörd –
ja, lyssnad på –

i vimlet.

En teknikens mardröm –
var går gränsen?

Det intima, ja sekreta
utlagt på en trottoar,
i vimlet.

Avhört, kanske spritt

därefter.

Ryktena.

20 maj 18

Slöseri

Våra kroppar drivs mot djupet,

oförstörda,
längtande att leva.

Det är vad som händer.

Oförstörda.

Visserligen
har en mängd av celler
redan lämnat,

funnit skäl kapitulera,

alla dessa myriader
celler, som har haft till uppgift

att förse en kropp
med mening.

Universum kvarstår –
oförändrat.

Ändå ändrat.

18 april 01

Hexagon

Och bin har ingen hjärna,
men kan ändå

till fullo utvärdera
hexagonen.

Och inte bara skönheten,
men formen, som ger

en optimal förvaring
utav guldets.

Och hexagonen blev
en lärobok,

en urtyp

för konstruktörer, arkitekter
och esteter.

Och för att tala med Linnaeus:

*Natura nullibi magis perfecta, artificosa
quam in minimis.*